

THE ^{1e} PASSION

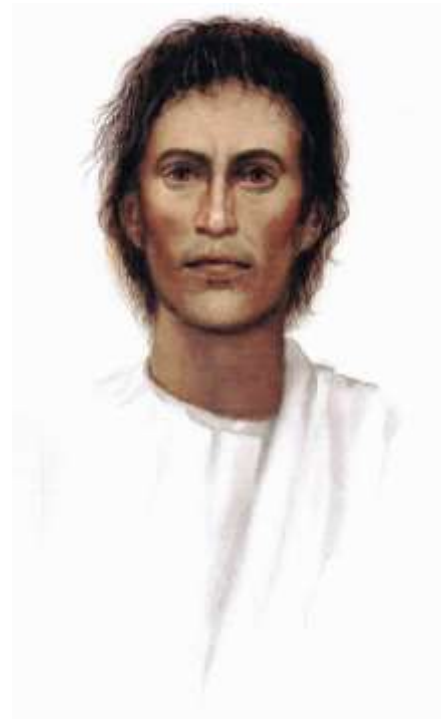
de cast

meditaties in de
stille week

Jan Kronenberg

UIT DE KROONTJESPEN

Jan Kronenberg

The 1^e Passion – de cast

meditaties in de stille week

Uit de Kroontjespen - Leeuwarden

Van Jan Kronenberg verscheen eerder:

70x Openbaring
40x Lucas
50x Rechters en Ruth (E-boek)

Wie is Jezus? (E-boek)
Koning van de Joden (E-boek)
Het Lam van God (E-boek)
Bewogen woorden (E-boek)

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan De Nieuwe Bijbelvertaling
© Nederlands Bijbelgenootschap 2004/2007

Tekeningen uit: People from the Bible, 1987

© 2017 Uit de Kroontjespen, Leeuwarden

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt. In enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

The 1^e Passion – de cast

Bijna 2000 jaar geleden vond in de heilige stad Jeruzalem een gewelddadig drama plaats. Hoofdpersoon is een zekere Jezus, een Joodse godsdienstleraar uit het onbetekenende dorpje Nazaret in het Noorden van Israël.

Omringd door een grote groep volgelingen is rabbi Jezus naar Jeruzalem gekomen om hier het Joodse Paasfeest te vieren. Het feest dat herinnert aan de bevrijding van het Joodse volk uit Egypte.

Velen zien Jezus niet alleen als geestelijk leider, maar ook als de man die hen zal bevrijden van de gehate Romeinse onderdrukkers. Immers wanneer dit drama zich afspeelt zijn de Romeinen de baas in het hele Midden-Oosten, dus ook in Israël en ook in Jeruzalem.

Jezus' ideeën over een komend Koninkrijk van God vinden niet alleen bijval maar ook verzet. In Jeruzalem zijn de politieke en geestelijke leiders van het volk van de Joden maar wat bang voor hun maatschappelijke en godsdienstige posities. Samen smeden zij een plan om die bij de mensen zo geliefde rabbi uit Nazaret gevangen te nemen en monddood te maken.

Heel dit drama in Jeruzalem speelt zich af in slechts enkele dagen tijd. Jezus wordt verraden door een van zijn leerlingen, gevangen genomen, verhoord, gemarteld en aan een kruis gespijkerd. Hij sterft een gruwelijke dood en wordt in een rotsgraf bijgezet. De spectaculaire ontknoping vindt plaats op Paasmorgen als Jezus opstaat uit de dood en aan zijn volgelingen verschijnt.

Deze week volgen we dit lijdensverhaal (The Passion) aan de hand van de hoofdrolspelers (de cast). We lezen daarbij in de Bijbel uit het evangelie naar de beschrijving van Matteüs en Johannes.

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden

www.stilleweek.nl

J
U
D
A
S

Matteüs 26

47 Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd. 48 Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. 'Degene die ik kus,' had hij gezegd, 'die is het, die moet je gevangennemen.' 49 Hij liep recht op Jezus af, zei: 'Gegroet, rabbi!' en kuste hem. 50 Jezus zei tegen hem: 'Vriend, ben je daarvoor gekomen?' Daarop kwam de bende naderbij, ze grepen Jezus vast en namen hem gevangen. 51 Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. 52 Daarop zei Jezus tegen hem: 'Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen. 53 Weet je niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoeft te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen? 54 Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?' 55 Toen zei Jezus tegen de omstanders: 'Met zwaarden en knuppels bent u uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! Dagelijks was ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u me niet gevangengenomen. 56 Maar dit alles gebeurt opdat de geschriften van de profeten in vervulling gaan.' Daarop lieten alle leerlingen hem in de steek en vluchtten weg.

Maandag

Judas, de verrader

lezen: Matteüs 26:47-56

Dertig zilveren munten. Ze branden in zijn geldbuidel. Dertig zilveren munten, die de geestelijke leiders van Jeruzalem aan Judas, de verrader hebben uitbetaald voor zijn waardevolle informatie: 'Vanavond, op de Olijfberg, in de boomgaard met olijfbomen, Getsemané, daar zal rabbi Jezus uit Nazaret de nacht doorbrengen. Ik zal met jullie meegaan en Hem in het donker aanwijzen met een kus.'

Dertig zilveren munten. Het is de beloning voor Judas' verraad. Vier maanden loon voor een gewone arbeider in die tijd. Je kon er een slaaf voor kopen. Laten we zeggen ... vandaag de dag zo'n zesduizend euro. Voor de man uit Kariot (Isch-Kariot) een dorpje in de omgeving van Bethel is het over en uit met rabbi Jezus.

Gisteravond, terwijl de leerlingen met Jezus op een geheime plek in Jeruzalem samen de paasmaaltijd vierden heeft de Meester nog een poging gedaan om zijn leerling vast te houden. Met een stukje brood, 'neem en eet', symbool van Jezus' liefde voor al zijn volgelingen, biedt de Meester Zichzelf aan. 'Hier ben Ik voor jou. Ik weet wie je bent en wat je van plan bent. Toch wil Ik Mij aan je geven. Aanvaard mijn liefde. Aanvaard Mij.'

Maar Judas kán het niet, wíl het niet. Hij wijst Jezus' liefde af. Hij is teleurgesteld in de Meester. Zijn droom - een sleutelpositie in het Koninkrijk dat Jezus zou gaan vestigen in Jeruzalem - is deze dagen als een zeepbel uit elkaar gespat. Judas verwachtte - zoals zovelen in die tijd - dat Jezus, als de langverwachte Koning uit het nageslacht van koning David, het Joodse volk van de gehate Romeinen zou bevrijden. Maar Jezus gaat een heel andere weg. Geen revolutie, geen geweld, maar lijden en de dood. Nee, zo'n Koning is voor de man uit Kariot niet meer bruikbaar.

Als de Meester tegen Judas zegt: 'Wat je wilt doen, doe dat vlug.' hebben geen van de andere leerlingen een vermoeden wat er werkelijk aan de hand is. Op dat moment - zegt het evangelie - neemt Satan bezit van Judas. Dankbaar maakt de tegenstander van God gebruik van deze teleurgestelde leerling van Jezus.

Hij wordt vandaag een gewillig werktuig in zijn hand.
En zo gauw als hij kan rent Judas, de man uit Kariot, naar het paleis van de hogepriester om zijn duivels verradersloon in ontvangst te nemen.

Dertig zilveren munten. Ze branden in zijn geldbuidel. Met een handjevol Romeinse soldaten en agenten van de tempelpolitie gaat Judas op weg naar de Olijfberg. Wreed wordt het duister van de nacht verdrongen door het licht van hun brandende fakkels. Gewapend met zwaarden en stokken zullen ze die mislukte rabbi uit Nazaret gevangen nemen en zijn leerlingen op de vlucht jagen. Het afgesproken teken is een kus: de Judaskus.

Zonder enige terughoudendheid loopt Judas, de verrader recht op Jezus af en zegt: 'Gegroet, rabbi!' en kust Hem op zijn wang. 'Vriend, ben je daarvoor gekomen?' is het antwoord. Ja, je hoort het goed: 'Vriend'. Opnieuw probeert Jezus zijn leerling vast te houden en voor Zich in te winnen. Maar er ontstaat een handgemeen. De agenten van de tempelpolitie grijpen Jezus hardhandig vast. Eén van Jezus' leerlingen, Simon Petrus, pakt nog een offermes en slaat er wild mee om zich heen. De bediende van de Hogepriester mist opeens zijn rechteroor. Het bloed stroomt over zijn kleren. Om verder bloedvergieten te voorkomen roept Jezus zijn leerling tot de orde. Geweldloos, zo moest de arrestatie gebeuren. Zo staat het geschreven in de aloude geschriften van de profeten.

En Judas, de verrader? Dertig zilveren munten branden in zijn geldbuidel. Al gauw dringt tot hem door waartoe Satan hem heeft verleid: 'Ik heb gezondigd en onschuldig bloed verraden!' Maar de geestelijke leiders van het Joodse volk hebben geen boodschap meer aan deze verrader. Ze draaien zich om en gaan over tot het verhoor van die godslasterlijke rabbi uit Nazaret. De dertig zilveren munten rollen rinkelend over de vloer van het tempelcomplex. Ook Judas draait zich om, loopt weg en ... maakt een einde aan zijn leven.

En wij? Ook vandaag nog komt Jezus naar ons toe. Met zijn onvoorwaardelijke liefde. Hij kent de diepste diepten van ons hart. En toch heeft Hij ons zo lief dat Hij zijn leven voor ons gaf. Hij wil je redden van de duistere macht van de zonde. Geef je gewonnen aan zijn liefde. Wijs Hem niet af!

K
A
J
A
F
A
S

Matteüs 26

57 Zij die Jezus gevangengenomen hadden, leidden hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren. 58 Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen. 59 De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden een valse getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood zouden kunnen veroordelen, 60 maar ze vonden er geen, hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee 61 die zeiden: 'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."' 62 De hogepriester stond op en vroeg hem: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?' 63 Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei: 'Ik bezweer u bij de levende God, zeg ons of u de messias bent, de Zoon van God.' 64 Jezus antwoordde: 'U zegt het. Maar ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.' 65 Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit: 'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert. 66 Wat denkt u?' Ze antwoordden: 'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!' 67 Daarop spuwden ze hem in het gezicht en sloegen hem. Anderen stompten hem 68 en zeiden: 'Profeteer dan maar eens voor ons, messias, wie is het die je geslagen heeft?'

Dinsdag

Kajafas, de hogepriester

lezen: Matteüs 26:57-68

'Hij heeft God gelasterd!' 'Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert! ...'
'Woedend, witheet is Kajafas, de hogepriester. Met een ruk scheurt hij zijn priesterkleed aan flarden. 'Hij verdient de doodstraf!'

Bij het aanbreken van de dag hebben de agenten van de tempelpolitie rabbi Jezus uit Nazaret naar het paleis van de hogepriester gebracht. De geestelijke leiders, de schriftgeleerden en de oudsten van het volk van Israël, zijn hier opnieuw in een geheime samenkomst bij elkaar gekomen. Het is hen eindelijk gelukt om die ongrijpbare rabbi uit Nazaret in handen te krijgen. Een onruststoker is het, een volksverleider, een valse profeet, een godslasteraar.

Kajafas, de hogepriester voert het woord. Hij is de aanklager in het proces tegen Jezus. Wie hij is, die hogepriester van dat jaar?

Josef Kajafas is zijn volledige naam. Getrouwd met een dochter van Annas, een hogepriester in ruste. Tijdens de eeuw dat de Romeinen direct of indirect de macht uitoefenen in Palestina is Kajafas de meest zetelveste hogepriester geweest.

Achttien jaar heeft hij op voortreffelijke wijze de orde in Jeruzalem weten te bewaren (18-36 na Chr). Kajafas is schrander, taai en besluitvaardig. Een man die beschikt over een goed talent om leiding te geven.

Ook een corrupt man. Kajafas is alleen bereid om een zaak te behandelen als hij geld onder tafel krijgt toegeschoven.

Tien jaar lang dient hogepriester Kajafas met de Romeinse prefect Pontius Pilatus.

Kajafas is de hogepriester die ooit eens geroepen heeft: 'Besef toch dat het in jullie eigen belang is dat één man sterft voor het hele volk, zodat niet het hele volk verloren gaat' (Johannes 11:49).

Ja, Josef Kajafas ziet in rabbi Jezus een bedreiging voor de rust en vrede in zijn stad en in zijn land. Jezus preekt immers over de nabijheid van het nieuwe

Koninkrijk. Nu dat kan gemakkelijk ontaarden in een oproer en een ingrijpen van de Romeinen. Het is beter om die populaire rabbi uit Galilea te doden dan Hem de kans te geven het volk op te ruïen.

En nu staat Kajafas, de hogepriester dan eindelijk oog in oog met Jezus. Met een flinke zak geld hebben de leden van het Sanhedrin, de geestelijke leiders van het volk van Israël, twee mensen weten te strikken. Zij zijn bereid een valse verklaring af te leggen. 'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."' "

Voor Kajafas zijn deze getuigenverklaringen niet afdoende. Hij richt zich tot Jezus en vraagt Hem: 'Wie denkt U eigenlijk dat U bent? De Messias, de Zoon van God?' Met een beroep op de woorden van de profeet Daniël antwoordt Jezus: 'U zegt het. Maar ik zeg u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.' Er is niemand die nu nog twijfelt. Jezus, die zelfbenoemde rabbi uit Galilea, is schuldig. Met zijn woorden lastert Hij God. Hij verdient de doodstraf! Het is Kajafas eindelijk gelukt. Het heeft wat moeite en wat steekpenningen gekost maar rabbi Jezus kan nu definitief van het toneel verdwijnen. 'Aan het kruis met Hem!'

Er moet echter nog één hindernis worden genomen. Kajafas heeft zelf geen bevoegdheid het doodvonnis te laten voltrekken. Zo snel als mogelijk is zal hij Jezus daarom overgeven in de handen van de Romeinen. Dus op naar de burcht Antonia. Naar Pontius Pilatus, de Romeinse prefect. Er is haast bij. Het Joodse Paasfeest kan immers elk ogenblik beginnen.

O ja, intussen wacht in het tempelcomplex het lam voor de natie op het moment dat Kajafas, de hogepriester, zijn hals zal doorsnijden en zijn bloed over de voet van het altaar zal uitgieten. Het lam voor de natie dat zijn leven zal geven voor het hele volk herinnert aan de Exodus, de uittocht van het volk van Israël uit het slavenhuis van Egypte. Eén lam dat sterft voor het hele volk. Paasfeest is immers het feest van de bevrijding! Op het moment dat op het Joodse Paasfeest het lam voor de natie sterft geeft Jezus, hangend aan het kruis, zijn leven aan God terug. 'Zodat niet het hele volk verloren gaat.' U en jij en ik.

P
E
T
R
U
S

Matteüs 26

69 Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!' 70 Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' 71 Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!' 72 En opnieuw ontkende hij en zwoer: 'Echt, ik ken de man niet!' 73 Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: 'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.' 74 Daarop begon hij te vloeken en hij bezwoer hun: 'Ik ken die man niet!' En meteen kraaide er een haan. 75 Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: 'Voordat er een haan gekraaid heeft, zul je mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en hilde bitter.

Woensdag

Petrus, de leerling

lezen: Matteüs 26:69-75

'Ik weet niet waar je het over hebt.' ... 'Echt ik ken die man niet!' ... 'Ik-ken-die-man-niet!'

De dienstmeisjes van de hogepriester hebben een leerling van rabbi Jezus uit Galilea in een hoek gedreven. Petrus kan geen kant meer uit. Om zijn hachje te redden ontkent hij drie keer dat hij ook maar iets met Jezus heeft te maken. In de vroege ochtendschemering kraait een haan.

Zijn eigenlijke naam is Simon Barjona. Simon, zoon van Johannes. Visser uit Betsaïda. Zijn netten, zijn vissersboot, zijn gezin – kortom zijn hele vroegere bestaan – heeft Simon achter zich gelaten. En hij is Jezus gevolgd. Drie jaar lang is hij met rabbi Jezus en zijn leerlingen door het hele land van Judea en Galilea getrokken.

Vanaf het begin is Simon erbij geweest. Getrokken, geboeid, geroepen door deze bijzondere rabbi uit Nazaret. Rotsvast is zijn geloof in Jezus, om jaloers op te worden: 'U bent de Messias, de Zoon van de levende God' (Matteüs 16:16). Ja, Simon – die van Jezus de bijnaam Petrus / Rots krijgt – weet het zeker: deze Leraar is de langverwachte Bevrijder van Israël. Het Koninkrijk van God is aanstaande. De Romeinen zullen binnenkort hun biezen moeten pakken.

Maar hoe anders is het gelopen, deze laatste dagen in Jeruzalem. Het begon allemaal zo indrukwekkend. Op een ezel daalt Jezus de Olijfberg af. De toegestroomde menigte pelgrims, die deze dagen voor het Joodse Paasfeest in Jeruzalem zijn, zijn laaiend enthousiast: 'Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!' Heel de stad Jeruzalem raakt in rep en roer (Matteüs 21:9-10). En wat er daarna in de tempel gebeurt: Jezus die de veemarkt schoonveegt, de handelaren wegjaagt en de tafels van de geldwisselaars omvergooit. Wat een sensatie. De mensen drommen om

rabbi Jezus heen. Blinden en verlamden komen naar de tempel en worden door Hem genezen. Kinderen zingen hun loflied: 'Hosanna voor de Zoon van David!' Maar al gauw is hun enthousiasme gedoofd, hun loflied verstomd.

De geestelijke leiders van het volk, de schriftgeleerden en de oudsten voeren intussen hun duivels plan uit. De agenten van de tempelpolitie nemen rabbi Jezus gevangen. Hij wordt hardhandig afgevoerd naar het paleis van Kajafas, de hogepriester. Monddood zullen ze Hem maken, die o zo populaire rabbi uit Galilea.

Intussen heeft Petrus, de leerling slim gebruik gemaakt van de drukte en de duisternis van de nacht. Hij is onopvallend zijn Meester gevolgd. We zien hem zitten op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester. In het hol van de leeuw. Je moet maar het lef hebben.

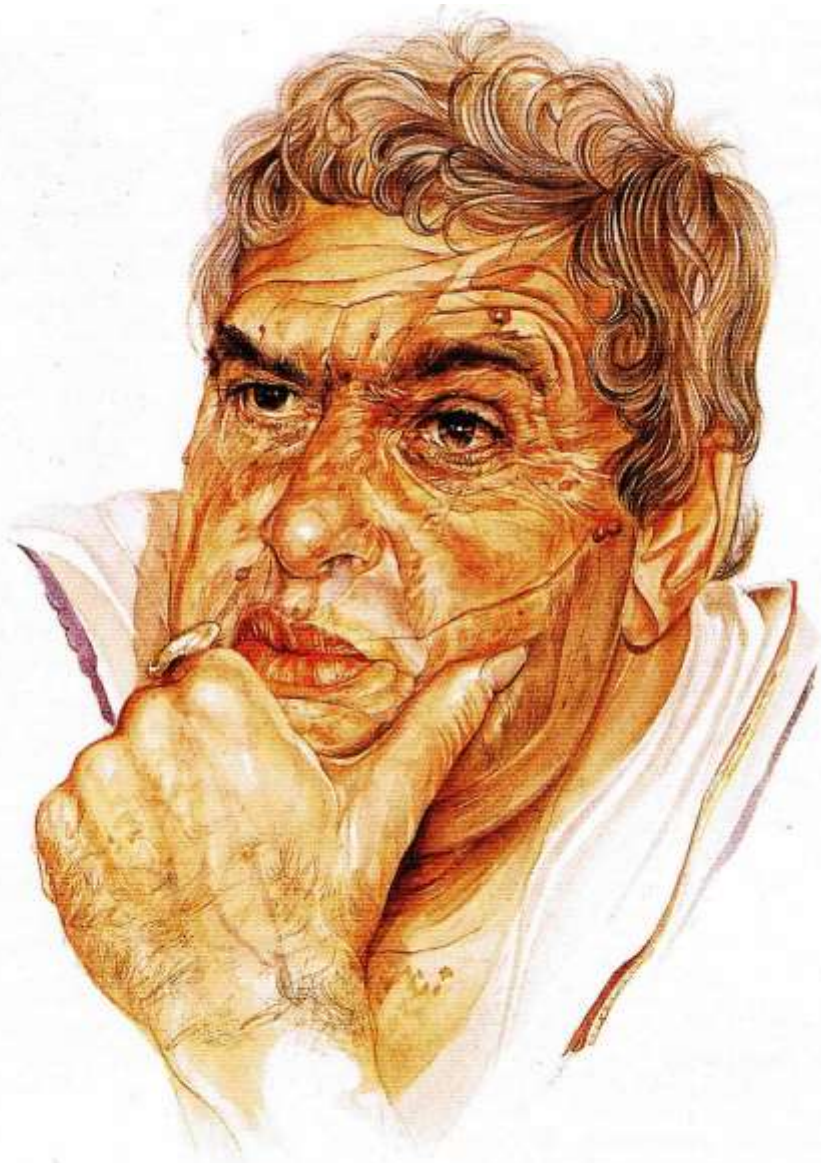
En dan gebeurt het. Het onverwachte, het onvermijdelijke. Een dienstmeisje. Ze meent hem te herkennen als een leerling van rabbi Jezus: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!' Petrus schrikt zich rot. Hij vlucht in de ontkenning. Maar daardoor verwijderd Petrus zich radicaal van Jezus. Elke band met de Meester snijdt de leerling door. En dat terwijl Jezus juist h m daarvoor had gewaarschuwd.

Een uur later – in het poortgebouw – ziet een ander meisje hem: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!' Heftiger dan de eerste keer ontkent Petrus ten stelligste dat hij Jezus zou kennen. Maar nu de omstanders er zich mee gaan bemoeien en hem aanspreken op zijn Galilees accent begint hij te vloeken en te zweren: 'Ik ken die man niet!' In het schemerdonker kraait een haan.

Dan herinnert Petrus zich de woorden van de Meester en breekt er iets bij de leerling. Vlijmscherp is de pijn die hij voelt. Diep, heel diep is zijn teleurstelling in zichzelf. Drie keer een aanval van Satan. Drie keer een kans om te laten zien hoe sterk zijn geloof in Jezus is. Drie keer gefaald. Petrus, de leerling vlucht naar buiten en begint – vol schaamte en berouw – hartstochtelijk te huilen.

Simon Petrus, een mens als u en jij en ik. Hij wordt door Jezus geroepen om leerling van Hem te zijn. Rotsvast is zijn geloof. Hij verloochent zijn Meester. Maar ook voor hem is er vergeving en verzoening. Ook voor hem is er – na Pasen – een nieuw begin mogelijk. Voor hem ... en voor ons!

P
I
L
A
T
U
S

Matteüs 27

11 Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze hem de vraag: 'Bent u de koning van de Joden?' Jezus zei: 'U zegt het.' 12 Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen hem inbrachten, antwoordde hij niet één keer. 13 Daarop zei Pilatus tegen hem: 'Hoort u niet wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?' 14 Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de prefect zeer verwonderde. 15 Nu had de prefect de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen. 16 Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. 17 En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd: 'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?' 18 Hij wist namelijk dat ze hem uit afgunst hadden uitgeleverd. 19 Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht: 'Laat je niet in met die rechtvaardige! Om hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten doorstaan.' 20 Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. 21 Weer nam de prefect het woord en hij vroeg opnieuw: 'Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?' 'Barabbas!' riepen ze. 22 Pilatus vroeg hun: 'Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?' Allen antwoordden: 'Aan het kruis met hem!' 23 Hij vroeg: 'Wat heeft hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden alleen maar harder: 'Aan het kruis met hem!' 24 Toen Pilatus inzag dat zijn tussenkomst nergens toe leidde, dat het er integendeel naar uit zag dat men in opstand zou komen, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei: 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.' 25 En heel het volk antwoordde: 'Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen!' 26 Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Donderdag

Pilatus, de rechter

lezen: Matteüs 27:11-26

'Bent u de koning van de Joden?' 'Hooft u niet wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?'

Het is vroeg in de ochtend. Een haan heeft gekraaid. De eerste lichtstralen kondigen een nieuwe dag aan. In en rond de burcht Antonia is het in de vroege ochtend al een drukte van belang. Met een niet al te best humeur heeft de Romeinse prefect plaatsgenomen op zijn rechterstoel.

Wie is hij de prefect, de hoogste vertegenwoordiger van het Romeinse recht en gezag? En wat is hier aan de hand?

Pontius Pilatus is zijn naam. Pontius, dat is zijn achternaam. Pilatus: de speerwerper, dat is zijn bijnaam. Van 26-36 is hij prefect / gouverneur over Judea en Samaria. Tien jaar regeert hij met straffe hand over het volk van de Joden. Zijn tijdgenoten hebben weinig goede woorden voor hem over. Zijn bestuur wordt gekenmerkt door corruptie, geweld, afpersingen, mishandelingen, aanhoudende executies en andere wreedheden.

Zijn paleis staat in Ceasarea, de stad genoemd naar de keizer in Rome. Maar deze dagen is Pilatus met zijn vrouw in Jeruzalem. In verband met het Paasfeest van de Joden. Er dreigt een opstand! Een opstand tegen het Romeinse gezag. Zijn gezag.

Al vroeg in de ochtend hebben de hogepriesters en de oudsten van het Joodse volk vanuit het paleis van Kajafas een zekere rabbi Jezus voor hem gebracht. Ongetwijfeld zal Pilatus, de rechter van Jezus hebben gehoord. Zijn spionnen houden hem immers voortdurend op de hoogte van de spanningen die in Jeruzalem onder de verschillende bevolkingsgroepen heersen.

'Hij beweert onze koning te zijn.' Dat is de beschuldiging waarmee de geestelijke leiders Jezus naar Pilatus hebben gebracht. Al heeft hij zo zijn twijfels, deze aanklacht kan de Romeinse prefect niet naast zich neerleggen.

Heeft deze geboeide en weerloze rabbi uit Nazaret politieke ambities? Is Hij misschien van plan een opstand te organiseren onder het weerbarstige volk van de Joden? Pilatus kan het zich niet voorstellen. Waar is dan uw leger? Waar is dan uw koninkrijk? Waar is dan uw machtsvertoon? 'Bent ú de koning van de Joden?' Alle nadruk valt op dat woordje 'u'. Een heel merkwaardig antwoord geeft Jezus: 'U zegt het.' 'Het zijn uw woorden.' Nee Jezus gaat niet in discussie. Het blijft in het vage. Laat Pilatus zelf maar zijn conclusie trekken.

Pilatus, de rechter heeft wel door dat de geestelijke leiders van het volk Jezus uit afgunst hebben uitgeleverd. Deze rabbi is geen misdadiger, geen revolutionair, geen politieke onruststoker. Dat voelt hij op zijn sandalen aan. De echte reden is de populariteit van Jezus onder het volk van de Joden. Pilatus is maar wat verlegen met deze zaak. Wat een wespennest!

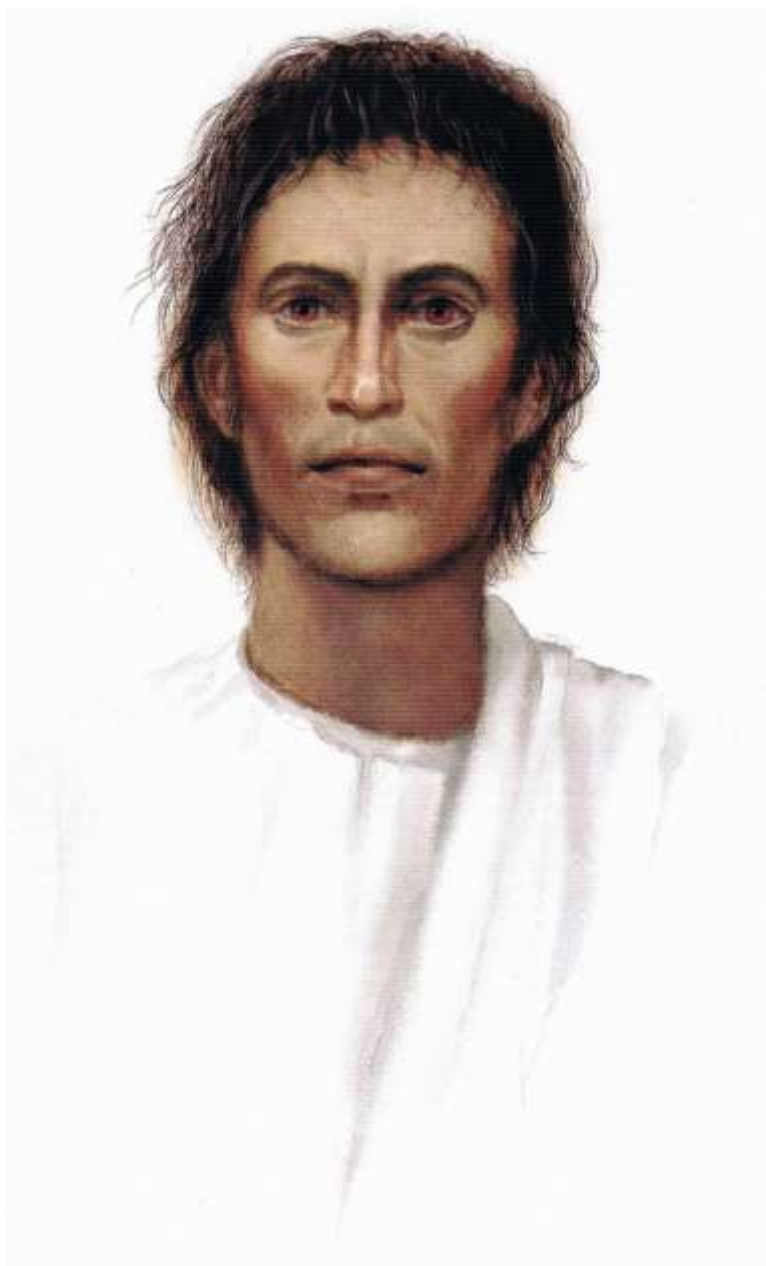
Nu had de Romeinse prefect de gewoonte om op elk Paasfeest één gevangene vrij te laten en die door het volk te laten kiezen. In de goed bewaakte cellen van de burcht Antonia zit de leider van een Joodse verzetsbeweging. Met hun messen en dolken proberen zij alles wat Romeins of Romeins-gezind was ... van het leven te beroven. Jezus Bar-Abbas is hun leider. Bij de Romeinen is hij berucht, bij de Joden wordt hij op handen gedragen.

De geestelijke leiders zien hun kans schoon en laten het volk de prefect om de vrijlating van Bar-Abbas vragen. Alles hangt hier aan elkaar van haat, intriges, onrecht, corruptie en huichelarij. Het is ontstellend wat hier gebeurt.

Pilatus, de rechter is aan het eind van zijn latijn. Hij heeft lang tegengesparteld, maar hij is in de fuik gezwommen die de geestelijke leiders van het volk van de Joden voor hem hadden opgezet. Nee, hij wil geen opstand in Jeruzalem. Hij geeft zich gewonnen. Nee, niets wil Pilatus nog te maken hebben met die Jezus uit Galilea: 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.' En heel het volk antwoordde: 'Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen.'

En wij? Zijn wij niet net zo schuldig aan de dood van Jezus? Hebben wij niet állemaal Zijn bloed aan onze handen? Zijn bloed wordt straks vergoten tot een verzoening van zonden. Onze zonden. Die van u en van jou en van mij!

J
E
Z
U
S

Johannes 19

Zij voerden Jezus weg; 17 hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. 18 Daar kruisigden ze hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. 19 Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op 'Jezus uit Nazaret, koning van de Joden'. 20 Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. 21 De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' 22 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

23 Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. 24 Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

Goede Vrijdag

Jezus, de gekruisigde

lezen: Johannes 19:16b-24

'Jezus uit Nazaret, koning van de Joden.' Zo staat het er in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks. Op een houten bordje. Het is het opschrift dat Pilatus heeft laten aanbrengen op het middelste kruis op Golgota. Dat is men zo gewoon in die tijd. Het bordje (titulus in het latijn) met daarop de reden van de veroordeling.

De geestelijke leiders tekenen bij Pilatus nog protest aan. 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: ik ben de koning van de Joden.' Maar de prefect heeft er schoon genoeg van. 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.' Hij weet van geen wijken.

Golgota ligt aan een drukke verkeersweg, even buiten de muren van de stad Jeruzalem. Dat het vonnis buiten de stad voltrokken wordt heeft ook een symbolische betekenis. Het wil zeggen dat de terechtgestelde buiten de gemeenschap gestoten is. Er is geen plaats meer voor hem in het volk van Israël.

Veel voorbijgangers passeren de kruisheuvel en zien Jezus, de gekruisigde, de uitgestotene hangen. Het is een openbare terechtstelling. Juist deze dagen is het druk in en om de heilige stad. Veel pelgrims zijn uit alle hoeken van het Romeinse Rijk naar Jeruzalem gekomen om hier het feest van de bevrijding, het Paasfeest mee te kunnen vieren. Nog maar een paar dagen geleden stonden ze juichend met palmtakken te zwaaien langs de weg. 'Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël.' (Johannes 12:13) Nu lachen zij hun nep-koning uit, spotten met Hem en spuwen Hem uit.

Zoals ze gewoon zijn verdelen de vier dienstdoende Romeinse soldaten de kleren van de kruiselingen. Ieder krijgt een deel. Om het bovenkleed van rabbi Jezus – gemaakt uit één stuk kostbaar linnen – werpen zij het lot. Johannes, de evangeliëschrijver, wijst ons erop dat zo een profetisch woord in vervulling gaat:

'Zij kijken vol leedvermaak toe, verdelen mijn kleren onder elkaar en werpen het lot om mijn mantel.' (Psalm 22:19)

We weten dat kruisiging leidt tot een gruwelijke dood. Op een megedragen dwarsbalk wordt de veroordeelde eerst aan zijn polsen vastgespijkerd. Daarna hijst men de dwarsbalk op en bevestigt die aan de gereedstaande horizontale paal. Tenslotte worden de voeten van de gehangene vastgesnoerd met touw of vastgepind met lange spijkers door zijn enkels. Hangend in de brandende zon begint dan een doodsstrijd die vele uren kan duren. Door de onnatuurlijke houding wordt de ademhaling belemmerd. Uiteindelijk sterft de gekruisigde aan shock en verstikking.

Daar hangt dan Jezus, de gekruisigde. In het midden. Links en rechts van Hem hangen twee verzetsstrijders. Naakt hangt Hij daar. Ontdaan van alle menselijke waardigheid. Een totale vernedering. Van zijn hoge komaf is niets meer overgebleven. Hij wordt aan het samengestroomde volk tentoongesteld als een misdadiger. Wie herkent in Hem nog een Bevrijder? Is Hij werkelijk 'de Koning van de Joden'? Is Hij werkelijk de langverwachte Messias? Is hij werkelijk de door God geliefde Zoon?

Jezus, de kruisigde. Wat maakt het lijden en sterven van Jezus zo bijzonder? Er is immers een stoet van mensen die op een verschrikkelijke manier hebben moeten lijden. Ook is Hij niet de enige die door de Romeinen werd gekruisigd. In 88 voor Christus werden 800 vooraanstaande Farizeeën gekruisigd. En in 70 na Christus werden zoveel Joden gekruisigd, dat er geen hout meer was om kruisen van te maken en geen plaats meer om ze neer te zetten.

Wat maakt het lijden en sterven van Jezus dan zo bijzonder? Jezus is een mens zonder zonde. Hij is de Zoon van God. Hij is door God Zelf aangewezen en aangesteld als middel tot onze verzoening. Hij geeft zijn leven als een zoenoffer voor onze zonden. Jezus' sterven aan het door God vervloekte hout van het kruis heeft dus alles te maken met Gods verlossingsplan. Jezus heeft de bliksem van Gods toorn voor ons opgevangen. Onze zonden worden verzoend door middel van zijn bloed. Door zijn sterven aan het kruis opent Gods Zoon ook voor ons de weg naar de Vader. De deuren naar Gods nieuwe paradijs gaan op Golgota wijd open!

M
A
R
I
A

Lukas 2

34 Simeon zegende hen en zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, 35 en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen.'

Johannes 19

25 Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. 26 Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon,' 27 en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

Zaterdag

Maria, de moeder

lezen: Lukas 2:34-35 en Johannes 19:25-27

'Zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden.' (Lukas 2:35)

De profetische woorden, door de oude Simeon gesproken vlak na de geboorte van haar zoon, laten Maria niet los. Nooit eerder heeft ze de omvang en de zwaarte ervan ervaren als aan de voet van het kruis op Golgota. Hier sterft haar zoon! Het is uit liefde dat Maria, de moeder hier staat.

Klein en verloren voelt ze zich daar bij het kruis op Golgota.

De hamerslagen, die de spijkers in Jezus' handen en voeten drijven, dreunen als mokerslagen in haar oren. Het bloed dat uit zijn wonden stroomt doet haar eigen moederhart bloeden. Het is niet om aan te zien. Maar Maria denkt er niet aan haar zoon in zijn lijdensuur in de steek te laten. Ze blijft – kost wat kost - tot het bittere einde. En nu het afscheid nadert trekt heel het leven van Jezus in een oogwenk aan haar voorbij.

Maria herinnert zich nog goed hoe de engel - ruim dertig jaar geleden - haar vertelde dat zij was uitverkoren om de Zoon van God ter wereld te brengen. Onbegrijpelijk. Begenadigd. Een Godswonder. 'Laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' (Lucas 1:38) De geboorte in een stal in Betlehem. Een voerbak als wiegje. De vlucht voor de kindermoord door de soldaten van Herodes naar Egypte. Jezus die op twaalfjarige leeftijd zoek raakt in Jeruzalem. Drie dagen lang is hij onvindbaar. Zijn werk in de timmerwerkplaats van Jozef en op de bouwplaatsen in en rond Nazaret. Zijn roeping, zijn openbare optreden in de synagoge van Nazaret. Zijn woorden, zijn daden, zijn wonderen en genezingen. Maria, de moeder heeft het allemaal nog helder in haar herinneringen.

Met een aantal dienende vrouwen is zij haar zoon en zijn leerlingen gevolgd. Door Galilea, door Judea en het Over Jordaanse. Tot op de dag van vandaag ... hier in Jeruzalem. Hoe anders is het gegaan dan velen in Israël hadden gedacht. Jezus, de

Bevrijder, gevangen genomen. Veroordeeld. Bespot en bespuwd. Gegeseld en gekruisigd. Veracht en verraden. Het is onbegrijpelijk. Het is onwettelijk. Het is niet eerlijk. Haar zoon: Jezus, 'De HERE redt'. Dat is de naam die zij in opdracht van de hemelbode aan haar zoon bij zijn naamgeving had moeten meegeven ... Hij sterft aan het vervloekte hout van een Romeins kruis. Maar waar is de HERE? Waar is de God van Israël? Waarom redt Hij niet? Waarom grijpt Hij niet in? De moeder van Gods Zoon voelt zich machteloos. Ontredderd. Verlaten.

En dan ... Plotseling schrikt Maria op uit haar herinneringen en uit haar vragen. Jezus richt zich vanaf het kruis regelrecht tot haar: 'Dát is uw zoon.' En tot Johannes, zijn neef en leerling waar rabbi Jezus het meest van is gaan houden, zegt Hij: 'Dat is je moeder.'

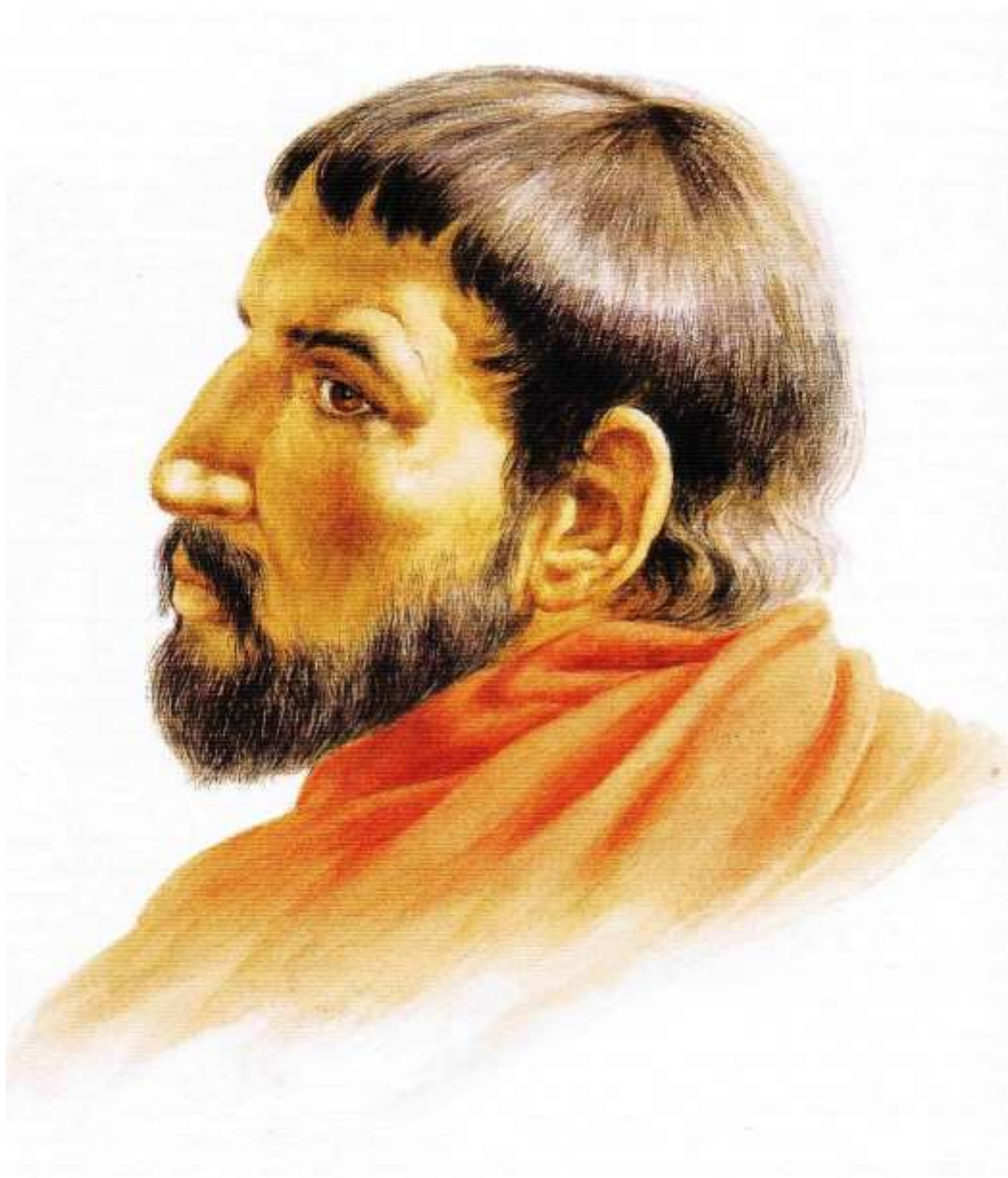
Ja, want hoe moet het nu verder met Maria, de moeder? Moet ze straks helemaal alleen weer terug naar Nazaret? Wie zal er daar in haar levensonderhoud voorzien? Vlak voor zijn heengaan zorgt Jezus nog voor de twee mensen die het dichtst bij Hem staan. Voortaan woont Maria in het huis van Johannes. Samen zullen ze het gezin gaan vormen van een nieuwe gemeenschap: de gemeente van Jezus Christus. Zij zullen als eersten brood en wijn met elkaar delen.

Trouwens ... dat was nog maar een paar uur geleden: Goede Vrijdag, zeggen wij. Nog voor de avond is gevallen hebben een zekere Josef uit Arimatea en Nicodemus het lichaam van haar zoon liefdevol bijgezet in een nieuw graf. Een grote, ronde steen – verzegeld met het zegel van de hogepriester – sluit het rotsgraf hermetisch af. Een cohort Romeinse soldaten bewaakt het graf. Zij moeten de diefstal van het lichaam van haar zoon voorkomen.

Met eigen ogen heeft ze het gezien. Maria, de moeder was erbij. Nee, ze zal dit jaar geen Pascha kunnen vieren. Haar verdriet is te groot. Haar pijn niet te dragen.

Maar morgen wordt het ook voor Maria, de moeder ... Pasen. We mogen toch aannemen dat ook tóen Maria erbij is geweest. Jezus, de opgestane Heer verschijnt aan zijn leerlingen en toont hen de littekens in zijn handen. Ja, ook voor Maria, de moeder en voor allen die in Hem geloven is Hij de Redder, het levende Bewijs van Gods onvoorwaardelijke liefde voor mensen. Voor u en jou en mij!

T
O
M
A
S

Johannes 20

24 Een van de twaalf, Tomas (dat betekent 'tweeling'), was er niet bij toen Jezus kwam. 25 Toen de andere leerlingen hem vertelden: 'Wij hebben de Heer gezien!' zei hij: 'Alleen als ik de wonden van de spijkers in zijn handen zie en met mijn vingers kan voelen, en als ik mijn hand in zijn zij kan leggen, zal ik het geloven.' 26 Een week later waren de leerlingen weer bij elkaar en Tomas was er nu ook bij. Terwijl de deuren gesloten waren, kwam Jezus in hun midden staan. 'Ik wens jullie vrede!' zei hij, 27 en daarna richtte hij zich tot Tomas: 'Leg je vingers hier en kijk naar mijn handen, en leg je hand in mijn zij. Wees niet langer ongelovig, maar geloof.' 28 Tomas antwoordde: 'Mijn Heer, mijn God!' 29 Jezus zei tegen hem: 'Omdat je me gezien hebt, geloof je. Gelukkig zijn zij die niet zien en toch geloven.'

30 Jezus heeft nog veel meer wondertekenen voor zijn leerlingen gedaan, die niet in dit boek staan, 31 maar deze zijn opgeschreven opdat u gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leeft door zijn naam.

Paaszondag

Tomas, de twijfelaar

lezen: Johannes 20:24-31

'Wij hebben de Heer gezien!' We hadden de deuren gesloten omdat we bang waren voor de Joden. Maar Hij kwam in ons midden staan, stak zijn handen uit en liet ons zijn littekens zien. 'Ik wens jullie vrede', dat is wat Hij tegen ons zei. We hebben het met eigen ogen gezien, we hebben het met onze eigen oren gehoord. De Heer leeft! (Johannes 20:19-23)

De leerlingen van rabbi Jezus zijn - vol van wat ze hebben meegemaakt en vol van de Heilige Geest - op zoek gegaan naar Tomas. Tomas, één van de twaalf. Tomas, de twijfelaar. Dat is ook zijn bijnaam: Didymus. Hij is de leerling die altijd de keerzijde van de dingen ziet. Alles heeft voor Tomas twee kanten. Hij is de sombere betweter, die alles wat in de groep leerlingen wordt besproken, van zijn kritisch commentaar voorziet. Tomas, het vraagteken dat de rijen sluit!

Tomas, de twijfelaar. Hij is niet alleen een pessimist, hij is ook een realist. Steeds wil Tomas weten waar hij aan toe is. Dat was al zo toen rabbi Jezus met zijn leerlingen vanuit het veilige Over Jordaanse naar Betanië was gegaan om Marta en Maria op te zoeken. Lazarus hun broer is ziek. Hij ligt op sterven. Namens de andere leerlingen spreekt Tomas zijn bedenkingen uit: 'Het is daar voor U – en voor ons – veel te gevaarlijk. U zult zien ... als wij in Jeruzalem komen, of in de buurt ervan, dan wordt U gevangen genomen. Dan wordt het één groot bloedbad.'

Na Goede Vrijdag, nu gebeurd is waar Tomas zo bang voor was ... nu de Meester veroordeeld, gekruisigd, gestorven en begraven is, onttrekt Tomas zich aan de kring van Jezus' leerlingen. Wat heeft het voor zin om nog bij elkaar te komen als de Meester ontbreekt? Een kring zonder Middelpunt, een zinloos bijeenzijn, dat is het. Daarom is Tomas er niet bij, die zondagavond, waarop Jezus opeens midden tussen zijn leerlingen staat. Hen zijn littekens laat zien en hen vrede toewenst.

Nee, Tomas kan het niet geloven. Nou moet je ophouden. Ik laat mij niets wijs maken. Terugkomen uit het graf, hoe kan dat nu? Eerst zien ... en dan geloven! Ik zal pas geloven, als ik Hem zelf gezien heb. Als mijn eigen vingers gecontroleerd hebben, dat Hij het werkelijk is. Zo is dat!

En dan gebeurt het. Een week later. Opnieuw op de eerste dag van de week. Zijn bedenkingen over het samenkomen als groep heeft Tomas intussen laten varen, hij is er vanavond wel weer bij. Hij is er ... op de goede dag en op de goede plaats. Daar waar Jezus is te vinden, in het midden van zijn leerlingen, zijn gemeente, zijn kerk.

Terwijl de deuren gesloten zijn, komt Jezus opnieuw in het midden van zijn leerlingen staan. 'Ik wens jullie vrede!' En alsof dat nog niet genoeg is ... Jezus keert Zich in het bijzonder tot Tomas. De Meester wéét wat Tomas gezegd heeft. Om een kleur van te krijgen. 'Kom, Tomas. Kom maar met je vinger. Betast Mij maar. Zie en voel!' Zóver komt Jezus zijn twijfelende leerling tegemoet. De kritische Tomas krijgt alles te zien wat hij wilde zien. Om door de grond te gaan. Al zijn bedenkingen, al zijn twijfels en zijn ongeloof verdwijnen als mist voor het stalende zonlicht. Tomas ... ziet! Tomas ziet de heerlijkheid van zijn gekruisigde en opgestane Heer. Tomas ziet ... en gelooft!

'Mijn Heer, mijn God!' Het is een belijdenis, zo spontaan, zo veelzeggend als geen van de andere leerlingen ooit heeft uitgesproken. De twijfel in Tomas' hart heeft plaatsgemaakt voor de overgave.

Maar Tomas krijgt geen compliment voor zijn geloofsbelijdenis. De opgestane Heer corrigeert hem en zegt: 'Je hebt je ógen geloofd. Voortaan mag je vast vertrouwen hebben op wat Ik je gezégd heb!'

Daar kan Tomas het mee doen. Daar kunnen wij het mee doen. Twijfelen doet iedereen op zijn tijd. Heel menselijk. Juist als je serieus met de vragen van het geloof bezig bent. Maar twijfelen is ook: gebrek aan vertrouwen. Je niet durven over geven aan wat God je heeft beloofd. Hem niet willen geloven op zijn Woord, maar eerst willen zien. Jezus, de Opgestane Heer doet op Tomas en op ons een appèl: 'Twijfel niet langer, maar geloof!'

The 1e Passion – de cast	3
Judas, de verrader	5
Kajafas, de hogepriester	9
Petrus, de leerling	13
Pilatus, de rechter	17
Jezus, de gekruisigde	21
Maria, de moeder	25
Tomas, de twijfelaar	29

Dit E-book wordt je gratis ter beschikking gesteld.
Wil je een financiële bijdrage geven - wat natuurlijk op prijs wordt gesteld - dan kun je dat doen op NL03 INGB 0002 4379 64 t.n.v. J K C Kronenberg te Leeuwarden of via mijn PayPal-rekening: dsjkc@upcmail.nl.

Wil je naar aanleiding van dit boekje reageren dan kan dit via de mail:
dsjkc@upcmail.nl

Bijna 2000 jaar geleden vond in de heilige stad Jeruzalem een gewelddadig drama plaats. Hoofdpersoon is een zekere Jezus, een Joodse godsdienstleraar uit het onbetekenende dorpje Nazaret in het Noorden van Israël.

Heel dit drama speelt zich af in slechts enkele dagen tijd. Jezus wordt verraden door een van zijn leerlingen, gevangen genomen, verhoord, gemarteld en aan een kruis gespijkerd. Hij sterft een gruwelijke dood en wordt in een rotsgraf bijgezet. De spectaculaire ontknoping vindt plaats op Paasmorgen als Jezus opstaat uit de dood en aan zijn volgelingen verschijnt.

We volgen dit lijdensverhaal (The Passion) aan de hand van de hoofdrolspelers (de cast).

The 1^e Passion – de cast is het vijfde deeltje in een reeks kleine dagboekjes voor de stille week, de week voorafgaand aan Pasen. In deze dagboekjes wordt steeds een thema rond het lijden en sterven van Jezus besproken.

Ds. Jan K.C. Kronenberg (1952) is emeritus-predikant (CGK). Eerder schreef hij 50x Rechters en Ruth, 40x Lucas, 70x Openbaring, Wie is Jezus?, Koning van de Joden, Het Lam van God en Bewogen woorden.

